

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Inovace odborné praxe

Obsah

Úvod	3
Finanční, personální a organizační zajištění inovovaných praxí	5
Závěry z proběhlých workshopů	7
Inovace v jednotlivých oborech.....	9
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaná dentální hygienistka	9
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný farmaceutický asistent	10
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný nutriční terapeut	13
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaná všeobecná sestra	14
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný zubní laborant	17
Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný zubní technik	18

Úvod

Inovace vzdělávacích programů bude probíhat podle podkladů z několika zdrojů:

- Na základě nové legislativy např. Kvalifikační standard vydaný ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví ČR č. 9/2019
- Přímo z pracovišť, kde budou mapovány nové praktické požadavky, znalosti a dovednosti studentů. Vznikne návrh na doplnění a rozšíření obsahové náplně praxí, návrh a výběr pomůcek pro realizaci inovované praxe, příprava přehledu nové odborné literatury pro cílovou skupinu projektu (studenti)
- Evaluací – kolektivní spolupráce ze strany lektorů, učitelů, studentů
- Propojení teoretických a praktických zkušeností prostřednictvím expertních přednášek odborníků z praxe a realizací exkurzí do vybraných specializačních pracovišť
- Zkušenosti ze zahraničních stáží např. Erasmus+

Zařazení inovativních prvků do odborné praxe lze rozdělit:

- Dílčí inovace, které jsou postupně dle možnosti škol průběžně realizovány formou odborných přednášek, workshopů, exkurzí, stáží ve vybraných specializovaných pracovištích, tvorbou edukativních materiálů, edukačních karet, zavádění koučovací techniky pro práci se studenty, případové studie, kazuistiky, implementaci krátkodobých stáží, odborných seminářů přímo na pracovištích, odborné konference
- Realizací odborných aktivit (Logbook)
- Odborné stáže v rámci programu Erasmus
- Zavádění nových metod vzdělávání z důvodu epidemie na distanční a postupně na plnohodnotnou online výuku, videokonference
- Zařadit nové informace o koronaviru SARS CoV-2. epidemiích, chování a jednání při nich, rizika nákazy
- exkurze na hemodialyzačním středisku firmy B. Braun v nemocnici na Bulovce.
- Oddělení krevní banky ve FN Motol. specializované (identifikace antierytrocytárních protilátek, typování antigenů aj. , ozařování transfuzních přípravků, autologní odběry plné krve před plánovanými operacemi, typy prenatalního vyšetření těhotných žen
- Alzheimer centrum Zlín z. ú.

Návrh inovací odborné praxe pro akreditace

- Jedná se o zařazení bloků komunikace, koučinku, mentoringu
- Sjednocení hodin odborné praxe v jednotlivých ročnících daného oboru
- Zabezpečení různých pracovišť
- Řešit klinické situace a využít kritického myšlení sester
- Používat elektronický deník odborné praxe
- Zařazení evaluačního listu obsahující hodnocení průběhu praxe lektorem, vedoucím praxe a studentem (= hodnocení praxe v deníku praxe)
- Rozvíjení komunikačních kompetencí zdravotnických pracovníků jako jeden z předpokladů kontinuálního zvyšování kvality zdravotní péče a spokojenosti pacientů
- Podporovat tvorbu studentských portfolií
- Navázat užší spolupráci s ostatními vzdělavateli v oboru

Finanční, personální a organizační zajištění inovovaných praxí

Inovace odborné praxe musí být v souladu s legislativními požadavky, zejména vyhláškou č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, vyhláškou č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na vzdělávací programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání a schváleným akreditovaným vzdělávacím programem. Tzn. Že počet hodin odborné praxe nelze navyšovat. Proto **finanční náročnost** na inovace nebude vysoká. Bude se odvíjet od změny vyučujících, lektorů většinou externími učiteli na specializovaném pracovišti, a zda se budu jednat o exkurzi, stáž či odborné vzdělávání.

Finanční ohodnocení školitele lze počítat 1 hod – 350 Kč pro každý obor. Pro obor DZT je třeba připočítat finanční náročnost na materiál – maximálně 5000 Kč.

Počet hodin maximálně 10 v případě exkurze, stáže.

Personální zabezpečení

Praxi vedou odborní učitelé, lektori způsobilí k výkonu povolání zdravotnického pracovníka podle platných právních předpisů, případně pověřené osoby na specializovaném pracovišti, se kterou je odborná učitelka, pověřený pracovník v rámci supervize v každodenním kontaktu.

Vyučujícími jsou interní vyučující (vedoucí praktického vyučování, odborný učitel) či externí vyučující se vzděláním vyšší odborné školy, VŠ.

V každém schváleném akreditovaném programu, u všech oborů je podrobný seznam všech vyučujících, jejich vzdělání i předměty, které vyučují.

Organizace inovativních prvků v odborné praxi

Stanovení konkrétních specializovaných pracovišť je v kompetenci ředitele školy a vychází z nabídky zdravotnických zařízení v regionu /státních i soukromých).

Vedoucí praktického vyučování daného oboru zpracovávají plán odborné praxe a ve spolupráci se studenty a smluvními zařízeními s přihlédnutím k individuálním možnostem studenta. Začlenění inovativních prvků bude probíhat ve všech ročnících, v termínu po dohodě s daným specializovaným pracovištěm v regionu.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Odborné exkurze, stáže organizuje po konzultaci s ředitelstvím školy pověřený pracovník, vedoucí studijní skupiny.

Seznámení se specializovaným pracovištěm může probíhat formou odborné přednášky, konference, prezentace, přímou účastí na specializovaném pracovišti

Závěry z proběhlých workshopů

14 workshopů probíhalo na 9 pilotních školách v ČR.

Cílem workshopů bylo prezentovat zkušenosti a zhodnotit proběhlou odbornou praxi, porovnání vybavení školy a pracoviště, realizace úkonů daných vzdělávacím plánem, V rámci trojcestného setkávání (učitel, student, odborník z praxe, případně firma) provést evaluaci dovedností a znalostí i připravenosti studentů na odbornou praxi. V případě možnosti přednést a diskutovat nad zpracovanou seminární prací. Odborná témata byla pro každý obor realizačním týmem navržena a byla zaslána na pilotní školy.

Záměr byl uskutečnit celorepublikové setkání s prezentací nejzajímavějších postřehů a námětů či nevšedně zpracovaných seminárních prací. Z důvodu distanční výuky, změn v organizaci konání odborné praxe, aktivní pomoci studentů při zdolávání epidemie, nebylo možné zorganizovat toto setkání

Nápad konání workshopů včetně celorepublikového byl školami pozitivně hodnocen a je reálný předpoklad v jejich následném pokračování.

Workshopy probíhaly z důvodu mimořádné situace (epidemie) ve většině případů formou videokonferencí

Zajímavé názory a postřehy

Realizované workshopy byly podnětnou zpětnou vazbou pro revizi a případnou inovaci praktické přípravy

Doporučení - rozšířit hodnocení praxe napříč mezi ročníky, studenti by tak vzájemně sdíleli zkušenosti a pokroky z praxe

Mezi **zajímavé zkušenosti** řadili studenti oboru DNT kontakt se zahraniční klientelou, kdy měli možnost využít své jazykové dovednosti, a museli reagovat na odlišné zvyklosti a požadavky na výživu.

Mezi negativní jevy (na oboru DNT) nejčastěji řadili vulgární chování některých pracovníků stravovacích provozů, nekolegiální vztahy na pracovištích, pracovní podmínky v některých stravovacích provozech (málo prostoru, nedostatečné vybavení), také v několika případech detekovali despekt k profesi NT ze strany zdravotnického personálu.

Velký význam pro studenty mělo seznámení s odbornými softwary pro nutriční péči, ne všechny má škola k dispozici. Na odborné praxi měli více času na plné pochopení „co vše software umí“ a jak jednotlivé profese využívají tento komunikační kanál.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Za přínosné považují studentky vedení k týmové práci již ve školním prostředí, učení se toleranci a komunikaci.

Za dobu pandemie Covid 19 byli studenti nasazeni do nemocnic, kde se zapojili do všech činností. Získali větší samostatnost, lépe se zapojili do kolektivů a pronikli do jednotlivých souvislostí mezi teorií a praxí. Mnozí z nich již mají přesně jasno, na která oddělení nastoupí do pracovního poměru

Studenti získali obrovské zkušenosti nejen s prací na Covid jednotkách, ale i v laboratořích, lékárnách, v zubních ordinacích a sami na sobě pocítili diskomfort při práci s ochrannými pomůckami, uvědomili si rizika nákazy, pocit psychického a fyzického vyčerpání, náročnost práce ve ztížených podmínkách.

Inovace v jednotlivých oborech

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaná dentální hygienistka

Profesní uplatnění studentů oboru DDH na trhu práce

Profese dentální hygienistka se stala nedílnou součástí dentálního týmu. Studenti našeho oboru získávají nabídky stáží na soukromých stomatologických klinikách již v průběhu studia a na těchto pracovištích konají svou odbornou souvislou praxi třeba už i od druhého ročníku a velice často zde po ukončení studia pracují.

V průběhu školního roku lékaři zasílají své inzeráty s nabídkou stáže nebo pracovního poměru a ty jsou okamžitě odesílány prostřednictvím e-mailu, Edookitu nebo Teamsů studentům.

Začlenění novinek do praktické výuky a souvislých odborných praxí

Novinky spojené s onemocněním COVID 19: stále se vychází z vyhl. 306/2012 Sb., v platném znění, jen je upraveno použití výplachových prostředků a také nošení OOPP – vyšší ochrana úst, respirátor FFP2, ochrana očí štítem a brýlemi, větší časová dotace na pacienta, čističky vzduchu, germicidní zářiče, častější odvoz odpadu i uloženého v lednici. Informovanost studentů o ošetření rizikového pacienta.

Implementace novinek nové klasifikace parodontálních a periimplantárních onemocnění z roku 2017. Tvorba aktualizací a tisk nové dokumentace pro dentální hygienu, včetně implementace nových protokolů péče o různé typy pacientů na základě novinek v obsahu fluoridů v prostředcích pro domácí péči dle doporučení EFP a ČSDS.

Edukační činnost studenti provádějí již od 1. ročníku, propojují odborné znalosti s edukační činností u všech věkových kategorií, např. edukační programy v MŠ, ZŠ, spolupráce se Střediskem služeb školám v novém edukačním projektu pro MŠ. Probíhají edukace seniorů, v Tyflocentrech, na Kociánce, domovy a kluby seniorů.

Edukační činnost studentů, podporu praktické odborné výuky a odborné praxe je i ze stran dentálních firem např. Colgate Palmolive, Herbadent, Curaprox, Philips, Oral B, Ultradent, které zavzorkovávají tuto činnost a pořádají pro studenty bezplatné přednášky nebo webináře.

Firma Oral B poskytuje všem našim studentům 1. ročníků např. i elektrický zubní kartáček.
Firma HDT podporuje naše studenty 55% slevou na nástroje.

Navrhované inovace:

1) *Inovace OP*

1. ročník – OP pouze v ordinacích zubních lékařů – seznámení s provozem ordinace a s jednotlivými výkony prováděných zubním lékařem, práce zubní instrumentářky – asistentky – čtyřruční práce
2. ročník – OP kombinace praxe u zubního lékaře a dentální hygienistky – převažuje praxe u DH pracující minimálně 3 roky v oboru na plný úvazek
3. ročník – OP praxe u DH na specializovaných pracovištích, nejlépe státní nebo soukromá klinika s více specialisty (parodontolog, odrtodontista, implantolog, protetik..., aby byla smlouva pouze na jedno max 2 pracoviště

2) *Semináře a workshopy* – propojení škol pomocí webinářů, webináře s odborníky z praxe na zvolené téma, online workshopy firem

3) *Vyhotovit managementy práce* – postupů u jednotlivých výkonů u určitých typů pacientů, každá škola by zpracovala zadaný management, který by vypracovala a zaslala recenzentům – odborníkům k posouzení, poté by se vydal jednotný manuál výkonů DH

4) *Společné výstupy ze škol* – online schůzky vyučujících odborné praxe, SWOT analýzy

5) *Pravidelné schůzky zástupů z řad studentů* jednotlivých ročníků ze všech škol (předají pak informace ostatním studentům ročníku – sdělování poznatků, problémů, nápadů na zlepšení odborné praxe ze stran studentů, zpětná vazba od studentů

6) *Vize do budoucna* – sjednocení otázek k absolutoriu, aby byl společný výstup – stejně vzdělání absolventů ze všech škol

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný farmaceutický asistent

V rámci realizace projektu vyplynuly z dotazníkových šetření konaných na vyšších odborných školách konané exkurze, které jsou shrnuty v Tabulce 1. V dotazníkovém šetření se zdržely odpovědi VOŠ v Plzni, Čelákovcích a Olomouci (viz. závěr Tabulky 1).

Z Tabulky 1 vyplývá, že jsou již nyní (před zavedením jakékoliv inovace) studenti oboru Diplomovaný farmaceutický asistent ve všech uvedených školách v České republice aktivně

vedení k rozšiřování jejich rozhledu nejen na oblast lékárny, ale rovněž na oblast zdravotnických prostředků, farmaceutického průmyslu či distribuce léčiv, kde v budoucnu mohou najít uplatnění.

Pozn.: Dotazníkové šetření probíhalo před zhoršenou epidemiologickou situací ve vztahu k COVID-19, proto lze očekávat, že v současné době budou exkurze striktně omezeny s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci.

Tabulka č. 1: Exkurze konané v oboru Diplomovaný farmaceutický asistent na VOŠ v ČR

Vyšší odborná škola	Exkurze
Praha 1	<ul style="list-style-type: none">- Individuální ortopedická obuv, individuální ortopedické vložky, vložky – Ergon a. s.- Herbadent- Promed- Aromatica
Jihlava	<ul style="list-style-type: none">- e-laboratoř a ViaPharma Dr. Max Rudná u Prahy
Karlovy Vary	<ul style="list-style-type: none">- e-laboratoř a ViaPharma Dr. Max Rudná u Prahy- dermocentra- botanické zahrady
Kolín	<ul style="list-style-type: none">- e-laboratoř a ViaPharma Dr. Max Rudná u Prahy
Ostrava	<ul style="list-style-type: none">- Teva Opava- ViaPharma Ostrava- Integrovaný záchranný systém v Ostravě- Galenická laboratoř Ostrava
Hradec Králové	<ul style="list-style-type: none">- Dr. Müller Pharma- Pharmos distribuce

	<ul style="list-style-type: none">- e-laboratoř a ViaPharma Rudná u Prahy- Farmaceutické muzeum Kuks- Muzeum české lékárny v Hradci Králové- Botanická zahrada v Hradci Králové při FaF UK- Botanická zahrada Praha Troja- Arrow Hradec Králové – výroba zdravotnického materiálu- Ryor Kyšice u Prahy – výroba kosmetiky- Regina Nové Město nad Metují – výroba kosmetiky
Brno	<ul style="list-style-type: none">- Lékárny a pracoviště soustředěné přípravy léčiv- Lékárenský velkoobchod Phoenix, s. r. o.- ViaPharma s. r. o.- Farmaceutické muzeum Kuks- Topvet (výrobce přírodní kosmetiky a doplňků stravy)
Ústí nad Labem	<ul style="list-style-type: none">- Naučný botanický park PřF UJEP- Cosmetics ATOK International s.r.o.- Valdemar Grešík – Natura s.r.o.- Nemocniční lékárna a Zdravotnických potřeby Masarykovy nemocnice
Plzeň, Olomouc, Čelákovice	<ul style="list-style-type: none">- Bez podání informací

Inovace odborné praxe bude v budoucnu zaměřena především na její **flexibilní reakci na aktuální poptávku trhu**. Absolventi oboru Diplomovaný farmaceutický asistent stále

nacházejí dominantní uplatnění v lékárnách různého typu, proto je do budoucna doporučeno zařadit do odborné praxe rovněž praxi v nemocniční lékárně.

Jako reakce na poptávku trhu po absolventech oboru spočívá inovace praxe především v její **individualizaci a úpravě potřebám konkrétních studentů** (příklad: student již ví, že bude pracovat ve farmaceutické firmě/prodejně zdravotnických potřeb/jiném místě než lékárna, proto mu bude umožněno dominantně konat na tomto místě odbornou praxi a tím se lépe připravit na budoucí zaměstnání).

V návaznosti na výše uvedené byly v rámci inovace praxe a elektronického deníku praxe rozšířeny obsahové náplně praxe o 2 náplně na specifických pracovištích (jiné než lékárny):
Obsahová náplň praxe ve farmaceutické firmě a Obsahová náplň praxe v prodejnách zdravotnických potřeb

Obsahové náplně praxe v lékárnách byly ve všech ročnících doplněny o:

Možnosti sebevzdělávání v lékárně u farmaceutických asistentů

Obsahové náplně praxe v lékárnách byly navíc ve 2. a 3. ročníku doplněny o:

Ukázka komunikace s: problematickým pacientem, asertivním pacientem, seniorem

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný nutriční terapeut

U oboru DNT se zaměříme na inovace edukačního procesu v praxi nutričního terapeuta (propojení s aktivitou KA 3).

Oblast edukační – zvýšit kompetenci k edukační činnosti v pedagogice a psychologii a schopnost realizovat edukační programy v rámci prevence a léčby konkrétních onemocnění pro pacienty, příp. další zdravotnické pracovníky, jako je obezita, diabetes mellitus, arteriální hypertenze, plicní a kardiovaskulární onemocnění a další zařazením workshopů a výcviku v různých edukačních postupech např. metodou Motivačních rozhovorů (©MR). Zařazení nových odborných edukací

a) Spolupráce se vzdělávacími institucemi (MŠ, ZŠ, SŠ, VOŠ, VŠ) – primární prevence rozvoje civilizačních onemocnění. Realizace formou edukačních setkání.

b) Spolupráce na projektu Implementace politiky stárnutí na krajskou úroveň (v Jihomoravském kraji) - tvorba edukačních materiálů a edukační aktivity na téma zdraví 60+ (aktivní stárnutí). Spolupráce s místními kluby seniorů. Realizace formou edukačních setkání.

c) Edukace v klinické praxi (sekundární a terciální prevence) – zahrnující odborná pracoviště pro hospitalizované a ambulantní dospělé a dětské pacienty vyžadující nutriční péči jako součásti léčby (gastroenterologie, onkologie, hematatoonkologie, nefrologie, diabetologie, obezitologie, kardiologie, chirurgie, ORL, gynekologie a porodnictví) a prevenci rizik nutriční makro – mikro deficience. Realizace formou praktického vyučování a souvislých odborných praxí pod vedením školitelů a dále odborných exkurzí. Podpora vzdělání v odborných tématech realizovanými odbornými společnostmi. Realizace formou online webinářů a přednášek.

d) Podpora vzdělání v tématech k podpoře imunity a prevence infekčních onemocnění, prevence z pohledu nutriční (základní parametry výživy s důrazem na příjem mikronutrientů – vitamínu D, zinku a selenu) – A guide to WHO's guidance on COVID-19 (2020) a doporučení MZČR. Realizace formou online webinářů a přednášek.

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaná všeobecná sestra

Praxe je v současnosti realizována odbornými vyučujícími z VOŠZ, SZŠ a také externisty (všeobecné sestry z klinické praxe). Předmět je koncipován jako praktický, který je klíčovou složkou přípravy diplomovaných všeobecných sester. Cílem předmětu je připravit studenty k poskytování komplexní ošetrovatelské péče metodou ošetrovatelského procesu. Odborná klinická praxe je realizována v přirozených podmínkách zdravotnických a sociálních pracovišť poskytujících primární, sekundární, terciární a kvartérní péči. Pod vedením odborné vyučující se studenti na praxi stávají kompetentnější k výkonu své profese, jsou schopni adekvátně řešit klinické situace a využít kritické myšlení sester.

Stávající vedení odborné ošetrovatelské praxe:

- Vedení ošetrovatelské praxe odbornou vyučující VOŠZ s hlubokými teoretickými znalostmi a několikaletou praktickou zkušeností z klinických pracovišť.
- Studenti jsou rozdělováni v prvním ročníku v zimním období vždy do dvojice zdravotnický asistent a student s odlišným profilem střední školy.

- Studenti jsou v prvním ročníku v letním období již rozdělováni a pečují o samostatný pokoj, ne ve dvojici.
- Odborný vyučující vede studenty ke komplexní ošetrovatelské péči o pacienta/klienta dle doporučení a standardů klinických pracovišť a dodržují postupy lege artis.
- Odborný vyučující podporuje efektivní komunikaci mezi pacientem/klientem a studentem, rovněž mezi pacientem/klientem a zdravotnickým pracovníkem lékařského a nelékařského profilu a zefektivňuje komunikaci mezi pacientem/klientem a rodinou.

Návrhy a doporučení pro inovaci ošetrovatelské praxe:

- Zapojení mentorů z klinických pracovišť, kteří absolvovali mentorský¹ kurz (tyto kurzy jsou východiskem pro vysoce kvalitní vzdělávání budoucích zdravotníků a také to má dopad na kvalitní poskytování ošetrovatelské péče).
- Zajištění doplnění mentorských kurzů pro stávající odborné vyučující participující na výuce odborné ošetrovatelské praxe.
- Výuka klinických předmětů/oborů např. Ošetrovatelská péče o nemocné v interních oborech, Ošetrovatelská péče o nemocné v chirurgických oborech, traumatologii, ortopedii a intenzivní péči, Ošetrovatelská péče o nemocné v neurologii může probíhat přímo v přirozených podmínkách pracovišť zdravotnických zařízení pod odborným vedením, kde se zapojí také výuka teoretických bloků (výukové prostory pro studenty).
- Výuka předmětů Komunikace v ošetrovatelství, Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné se dají rovněž aplikovat a směřovat na výuku do přirozených podmínek pracovišť.
- Výuka předmětů Ošetrovatelská péče v onkologii a paliativní péči, Ošetrovatelská péče ve vybraných klinických oborech, gynekologii a porodnictví, o nemocné s duševními poruchami, o seniory aplikovat také do nemocničního prostředí a zefektivňovat péči o tuto skupinu nemocných/klientů.
- Ošetrovatelský proces zaměřit na vyhledávání a uspokojování potřeb pacienta/klienta v celém rozsahu bez ohledu na jeho věk, rasu, náboženství a kulturu.
- Kolektivní spolupráce se všemi studenty podílejícími se na ODP.
- Vytvoření videozáznamů mapujících řešení komplexních modelových situací dle předem připravených scénářů simulovaných a pořizovaných v laboratořích s aplikací výuky na pracovištích (výukové prostory pro studenty).

- Součástí výuky chirurgických a interních oborů je rozmístování studentů také na jednotlivé ambulantní složky již v prvním ročníku odborných praxí.
- Výuka praxe realizována v cizím jazyce.
- Zapojení studentů do vedení ošetrovatelské/zdravotnické dokumentace na oddělení (klinických pracovištích).
- Ošetrovatelské péče zajišťovaná v souladu s platnými právními předpisy a ošetrovatelskými standardy, dodržování hygienicko-epidemiologických nařízeních, i ve ztížených podmínkách.
- Informace předávané pacientovi/klientovi podle svých způsobilostí – kompetencí nebo pokynů lékaře.
- Orientace a efektivní práce s nemocničním informačním systémem.
- Účast studentů na výzkumné práci v oblasti ošetrovatelství.
- Příprava studentů na mimořádné situace a události vyskytující se ve zdravotnických zařízeních.
- Respektování osobnosti nemocného i s jeho projevy v době akutního, chronického a závažného onemocnění, v době ohrožení zdraví.
- Začlenění biopsychosociálních postupů do ošetrovatelského procesu.
- Vytváření mezioborové spolupráce, zefektivnění týmové práce.

Návrhy na praxi na specializovaných pracovištích

IKEM Praha

Všeobecná fakultní nemocnice Praha – VFN

Ústřední vojenská nemocnice Praha – ÚVN

FN Královské Vinohrady Praha – Klinika neurochirurgie, Klinika popáleninové medicíny

Nemocnice na Bulovce – Klinika infekčních, parazitárních a tropických nemocí

Hematologicko-onkologické oddělení FN Plzeň

Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno – CKTCH

Iktová jednotka – JIP I. Neurologická klinika – FN u sv. Anny Brno

Centrum pro abnormální pohyby a parkinsonismus – FN u sv. Anny Brno

Transplantační jednotka intenzivní péče pro alogenní transplantace Plzeň

Ústav hematologie a krevní transfuze Praha – transplantační jednotka – ÚHKT-Karlovo náměstí

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný zubní laborant

Inovovaný deník praxe ODP funguje jako záznamník výkonů provedených v průběhu praxe po celou dobu studia. Zavádí povinný rámec oborů a počtu dnů a hodin na jednotlivých pracovištích a samostatně rozšířený rámec pracovišť a výkonů. Výhodou tohoto uspořádání je, že vyučující, který kontroluje deník praxe, má okamžitý přehled o splněných výkonech podle kvalifikačních standardů přípravy na výkon zdravotnického povolání zdravotní laborant, vydaného MŠMT.

Součástí deníku jsou formální požadavky jako je potvrzení o poučení o BOZP, povinné mlčenlivosti a odpovědnosti za škodu. Deník obsahuje i zásady vedení odborné praxe, platné pro zdravotnického pracovníka, který je za studenty na praxi zodpovědný. Tento zdravotnický pracovník potvrzuje v deníku seznámení svým podpisem.

Deník uvádí obecné zásady a požadavky chování studenta na ODP. Deník nově obsahuje požadavky na odbornou praxi odpovídající náplni na jednotlivých pracovištích v 1., 2. i 3. ročníku, formulář hodnocení studenta s oblastmi hodnocení a bodovou škálou, formulář pro slovní hodnocení studenta i formulář pro hodnocení odborné praxe studentem opět s oblastmi hodnocení a bodovou škálou. Vyučující má díky těmto formulářům přehled o praktických schopnostech svých studentů a zároveň i přehled o spokojenosti studentů na jednotlivých pracovištích.

Při nástupu na ODP ve všech ročnících studia nepotřebuje student kromě deníku odborné praxe žádnou jinou dokumentaci.

V návrhu inovativních prvků ODP jsou exkurze, které se započítávají do hodinové dotace ODP. Vždy se jedná o plánovanou exkurzi na takové pracoviště, na které se studenti v rámci ODP nemohou dostat. Jedná se o pracoviště se špičkovým vybavením, zabývající se specializovanými metodami. Vzhledem k tomu, že je obvykle problém splnit počet hodin ODP na oboru genetika a molekulární biologie z důvodu malých kapacit pracovišť, je dobré navázat spolupráci s výzkumnými ústavem zabývajícími se genetickým výzkumem. V Olomouckém kraji byla navázána spolupráce s Ústavem molekulární a translační medicíny. Výběr pracovišť závisí na možnostech v oblasti, ve které škola působí.

V rámci ODP by studenti měli možnost seznámit se s **novými metodami**, např. kryokonzervace trombocytů a jejich použití, novorozenecký screening dědičných metabolických poruch,

stanovování terapeutických hladin léků, výzkum vlivu vybraných léčiv na přežívání nádorových buněk, výzkum a vývoj nových testů na covid-19, atd.

Znamená to **spolupráci s výzkumnými ústavami**, ve kterých nacházejí zdravotní laboranti uplatnění.

Do oblasti inovace ODP lze zahrnout **dovybavení školních laboratoří novými přístroji**. Nácvik nových laboratorních postupů, zavádění nových metod na automatických analyzátoch, nácvik kalibrace jednotlivých přístrojů a další dovednosti, spojené s prací na nových přístrojích zkvalitní zapojení studentů do praxe na odborných pracovištích.

Doporučeným inovativním prvkem je **prohloubení spolupráce škol s fakultními nemocnicemi**, které disponují vysoce odbornými pracovišti. Je potřeba dosáhnout toho, aby se nemocnice spolupodílely na výchově nových zdravotních laborantů a jednotlivá pracoviště cítily odpovědnost za výchovu svých budoucích pracovníků stejně jako škola.

Další oblastí je spolupráce s firmami, které vyrábí diagnostika, např. firma Erba-Lachema, Roche nebo Exbio. Školy mohou kontaktovat zástupce firem v jednotlivých krajích a zvat je do školy, aby v pravidelných časových odstupech na seminářích informovali studenty o nových trendech ve vývoji diagnostických chemikálií a přístrojů.

Vzhledem k tomu, že studenti DZL v rámci praxe poznají různá pracoviště, je žádoucí uspořádat po skončení ODP v jednotlivých ročnících **odborný workshop nebo konferenci**. Studenti takto seznámí své spolužáky s novými přístroji či laboratorními metodami a postupy, se kterými se na pracovištích setkali.

Návrh inovace odborných praxí v oboru Diplomovaný zubní technik

Cílem je zvýšení odborné úrovně studentů oboru diplomovaný zubní technik provázáním aktuálních teoretických poznatků a jejich praktických aplikací. Dalším cílem je navázání kontaktů s odborníky z praxe, které je možné využít nejen jako konzultanty, ale případně si je studenti mohou zvolit jako vedoucí svých absolventských prací a konzultovat tak témata prací zaměřených na problematiku praxe. Z vyhodnocení dotazníku v deníku odborné praxe vyplývá, jaké jsou požadavky na inovaci vzdělávání DZT.

V současné době je prostor pro zlepšení vzdělávání v souvislosti s odbornou praxí především v následujících bodech:

1. V posledních letech zaznamenal obor zubní technik prudký technologický rozvoj v oblasti CAD/CAM systému výroby náhrad. Pro udržení standardu vzdělávání studentů DZT je nezbytně nutné, aby každá škola disponovala digitálním scannerem (v rozšířené verzi pak i 3D tiskárnou a digitální frézou) aby bylo možné zajistit moderní vzdělání studentů v této oblasti. S tímto úzce souvisí problematika dalšího vzdělávání učitelů praktického vyučování, jelikož mnozí se již s tímto systémem výroby náhrad sami v praxi nesetkali a pouhé jednorázové školení, či stáž je nedostatečné, bylo by třeba více se systémem pracovat a na to není v běžném pracovním procesu dostatečná časová kapacita.
2. V přímé souvislosti s předchozím bodem koresponduje nutnost spolupracovat s moderními, ideálně státními pracovišti (například fakultní nemocnice) a mít na školách externí vyučující, pracující s nejmodernějšími technologiemi.
3. Aktualizace ŠVP zrušením zastaralých pracovních postupů výroby protetických náhrad.
4. Nutnost vytvoření učebnice pro zubní techniky. Pro výuku odborného vyučování chybí aktualizovaný ucelený výukový materiál, učebnice, která by obsahovala aktuální požadavky pro výrobu stomatologických náhrad. K dispozici jsou buď výukové materiály, které jsou staré 20-45 let, nebo odborné publikace určené studentům zubního lékařství. Každá škola se snaží o vytvoření svých skript, nefunguje systém kooperace, a tudíž se jednotlivé informace rozcházejí. V praxi to má za následek nejednotnost v získaných informacích.
5. Spolupráce s výrobcí materiálů využívaných ve stomatologické protetice. Pro pochopení a aplikaci učiva do odborné praxe je ideální zhlédnutí celého výrobního procesu protetických materiálů.
6. V ideálním případě zajistit, aby odborná praxe probíhala přímo ve firmách, které umožní do budoucna možnost zaměstnání absolventů, budou chtít participovat na jejich vzdělávání (např. jako odborníci z praxe) a mít zájem na jejich integraci do pracovního procesu.

7. Zavedení portfolia, s obsahem deníku odborné praxe, seminárními pracemi a absolvovanými školeními. Využitelné jak u absolutoria, tak při ucházení se o zaměstnání.
8. Dotazníkové šetření jako součást deníku odborné praxe aktualizovat a reagovat na potřeby trhu min. 1x za 3roky.
9. Zavést do výuky Time management, za účelem plánování efektivního využití času v pracovním procesu.
10. Zvýšit časovou dotaci odborné praxe o 40 hod. v každém semestru.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Přílohy:

Příloha č. 1 – Databáze zařízení pro výkon praxe

Příloha č. 2 – Deníky pro odborné praxe pro jednotlivé obory